

Til Barne- og familiedepartementet
v/ Forbruker, tros- og livssynsavdelingen

Høringssvar om endringer i gravplasslova og gravplassforskrifta

Vi viser til «*Høyringsnotat om namneflytting, teieplikt osv. Endringar i gravplasslova og gravplassforskrifta*» fra Barne- og familiedepartementet datert 2. juli 2021 (deres ref.: 21/1838).

Human-Etisk Forbund er et humanistisk livssynssamfunn med mer enn 100.000 medlemmer. Vi arbeider blant annet for en livssynsnøytral stat og et mangfoldig samfunn.

Innspill: forvaltningskonsekvenser av kirkelig gravplassmyndighet som normalordning

Høyringsnotatet bærer preg av et ønske om å lovfeste at arkivloven, forvaltningsloven og annet lovverk som offentlige instanser må forholde seg til også gjelder for gravplassforvaltningen, selv om en ekstern tilbyder – Den norske kirke – gjør den jobben på vegne av fellesskapet de fleste kommuner.

Høyringsbrevet får tydelig fram hvilke problemer man ender opp med mht. lovstyring når man setter ut en offentlig oppgave til det som nå skal være et fristilt, privat trossamfunn. Spesielt symptomatisk er det at høyringsbrevet flere steder forsikrer om at Kirkemøtet (landsmøtet) i Den norske kirke har vedtatt at de vil følge det nevnte lovverket. Det er et problem at staten gjør seg avhengig av denne typen vedtak i frivillige organisasjoner. Det må kunne forventes at de kirkelige gravplassmyndighetene følger de gjeldende lover og forskrifter som for gjelder for drift av gravplasser uavhengig om deres interne styrende organer bestemmer seg for å følge regelverket eller ikke.

De lov- og forskriftsendringene som nå trengs hadde ikke vært nødvendige hvis kommunene hadde fått ansvaret for gravplassforvaltningen over hele landet.

Innspill: behov for gravplassvedtekter

Human-Etisk Forbund støtter spesielt oppfordringen i høyringsnotatet om at alle kommuner bør vedta sin egen gravplassvedtekt. Vi ser helst at departementet pålegger kommunene å ha en slik vedtekt, i og med at gravplassforvaltning prinsipielt er et offentlig ansvar som ett trossamfunn nå utfører for alle innbyggere (med unntak av i noen få kommuner). Vedtak av kommunale gravplassvedtekter vil bl.a. kunne bevisstgjøre kommunene om deres ansvar for denne offentlige tjenesten og samtidig minne kirkelige fellestråd på at denne oppgaven er adskilt fra driften av deres trossamfunn.

Innspill: forsøk med ny teknologi

Human-Etisk Forbund er positive til departementets forslag om å tillate søknader om teknologiske forsøk med andre former for nedbrytning av avdøde og kiste enn tradisjonell gravlegging og kremasjon/bålferd. Særlig vil det i årene som kommer være behov for mer miljøvennlige og mindre arealkrevende begravellesmetoder enn de som brukes per nå.

Vennlig hilsen
for Human-Etisk Forbund

Trond Enger, generalsekretær
Lars-Petter Helgestad, leder for politisk avdeling